

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
 3/4 10 „
 1/2 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Gerškem in Gradščanskem“ in „Kazipot po Ljubljani in krajskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne zvez“.

Naročilno sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček. Na naročila brez dopolne naročilne se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Pötit-vrstah: vsako 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsake vrste. Večkrat po dogodbi. Večje orke po prostoru.

— Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročilno in oglašje je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročila, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnishtvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1:00.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v popaljšni ulici, I. Matijassi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavronič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabšič) tiska in zal.

Slovanski kongres v Pragi.

O kongresu imamo še poročati:

V plenarni seji shoda v petek je bila najprej debata o poročilu dr. Scheinerja glede sokolske organizacije. Govorili so Hrvat dr. Vinković, Rus Krasovskij, Rus grof Bobrinski in Čeh Balicki, na kar je bila zadavna resolucija soglasno sprejeta.

O resoluciji, ki jo je predlagal Gabršček glede organizacije slovenskega knjigotrštva, so govorili Hrvat Gjalški, Malorus Vergun, Čeh Taborsky, Poljak Doboszynski in Rus Stahovič. Predlog je bil sprejet.

Napoved se je razpravljalo o predlogu dr. Kramáfa, naj se izvoli izvršni odbor, ki ima izvršiti storjene sklepe. Ruski delegat Krasovskij je predlagal, naj bo sedež tega odbora v Pragi in naj bo predsednik dr. Kramáf. To je bilo z navdušenjem sprejeto. Zastopniki Rusov v odboru so grof Bobrinski, Krasovskij in dr. Hlibovicki, njih namestniki pa Maklavov, Lvov in Dudykivič. Zastopniki Jugoslovancev so: dr. Kumanudi, dr. Tresić-Pavičič, Bobčev in Hribar, njih namestniki pa: Baljak, Vuković, Luckanov in Gabršček.

Razstavniki imajo že 15. decembra t. l. svojo prvo sejo, in sicer v Varšavi.

V soboto je bila zadnja seja slovenskega shoda.

Za slovo so govorili: dr. Kramáf, Krasovskij, Dmowski, Gersič, Lvov, Bobčev, Gjalški, Gabršček, Zdziechowski in Dudykiewicz, ki so vsi poudarjali veliki pomen doseženega edinstva in storjenih sklepov ter obetali, da bodo z vsemi močmi delali na uresničenje teh sklepov in sploh na sprehod skupnih kulturnih in gospodarskih potreb Slovanstva.

V zaključni seji vseslovenskega shoda je bila prečitana brzogovorna moskovskega župana Bukova, ki vidi v shodu začetek združitve vseh slovanskih narodov. Nadeja se, da se po tej združitvi doseže vsa stremjenja na kulturnem in narodnem polju. — Dr. Kramáf je izrazil željo, naj bi se čim prej vršil drugi pripravljani shod in ako možno že prihodnje spomlad. Izrazil je veselje, da se

je shod posrečil, in da se ni izpolnila besezen marsikaterih, od druge strani pa tudi ne nade — nasprotnikov. Govornik se je zahvalil vsem udeležencem in izrazil željo, naj s to konferenco prične nova slovanska zgodovina ljubezni in bratstva. Vse Slovanstvo naj se prepriča, da ne vodi do združitve vseh slovanskih rodov drugi pot, nego oni, da se vsem slovanskim narodom prizna pravica za svobodni razvoj njihovih narodnih in kulturnih potrebščin. (Splošna pohvala.)

Ruski delegat Krasovskij je potem prečital resolucijo, ki sta jo na skupnem posvetovanju sklenili ruska in poljska delegacija. V tej resoluciji se izjavlja, da zamorejo stremjenja po združitvi slovanskih narodov imeti le potem kak uspeh, ako se splošno prizna in izvede enakopravnost in enakoveljnost vseh slovanskih narodov in da se podeli istim popolno svobodo v njihovih kulturnih in narodnih stremljenjih.

Ruski delegatje so bili zložili 2000 K, poljski delegatje 1600 K, da se o praškem shodu izda spominski spis, ki se razširi med vsemi Slovani.

Češka socialna demokracija je zavzela odlično stališče, ki je le v čast tej poglaviti slovanski proletarski stranki in v tolažbo za vse one, ki verujejo v bodočnost Slovanstva. Znani češki socialnodemokratski pisatelj in mislec F. V. Krejčí je priobčil v češki socialistični reviji »Akademie« temeljito študijo pod naslovom »Novo Slovanstvo« in oficijelni organ češke socialne demokracije »Právo Lidu« je ta članek ponatisnil. Gre torej za oficijelno izjavo stranke:

»Priče smo važnega in komaj pričakovane preobrata: slovanska ideja stopa na tla pozitivnega dela. Vrača se stari sen Kollára in Šafarika, ali v novi obliki. Potovanje poslancev Kramáfa, Hribarja in Hlibovickega v Petrograd je imelo ta neuttajljivi uspeh, da je pokazalo zanimanje ruskih liberalnih življenj za slovansko vzajemnost, da, celo možnost rusko-poljskega zblizanja . . . Skepsa, s katero smo mi (t. j. socialisti) svoje čase upravičeno odbivali slovanske fantazije naših narodnjakov, in nasprotstvo, ki smo je čutili proti njim radi

njihovega reakcionarskega ozadja, mora v tem slučaju utihniti! Kajti, to novo gibanje za slovansko zblizanje nima ničesar opraviti s starim carofilskim panslavizmom, nastopa tudi pod novim imenom neoslavizma, novega slovanstva, ki ne računa več z Rusko kakor samodržavo, marveč kakor s konstitucionalnim narodom, in proglašja, da hoče stati na polju enakosti, svobode in bratstva.

Avtor dokazuje, da se to novo zblizanje slovanskih narodov ne protivi glavnim naprednim strujam dobe, marveč da ravno te poslednje ga provzročujejo in podpirajo. Kakor so vplivi francoske revolucije, moderna literatura romantizma in politični liberalizem — torej izključno sile razvoja in napredka — probudili slovanske narode, ravnotako je to novoslovanstvo sad ruske revolucije, torej produkt naprednih tendencij nikakor ne nazadnjaških. Slovanstvo odgovarja tudi oni tendenci naše dobe, ki ni prijazna malim skupinam in teži po združenju istih v velike celote. Tudi nivelizacijska tendencija današnje civilizacije je Slovanstvu le v sprehod, ker ista odstranjuje one ostanke starega duha, ki so poprej tvorili med pedinimi rodi neprekorajljive jezove. »Slovanska ideja ima torej neuttajljivo bodočnost . . . Da se slovanska vzajemnost danes oživlja in da prehaja iz rok konservativnih nacionalistov in romantikov v roke liberalne buržoazije, je napredek, ki pričr o tem, da ta ideja ima življenjsko silo in da se daja spojiti z moderno izobrazbo in demokratičnim mišljenjem«. F. V. Krejčí pa gre še globlje in dalje: on naravnost trdi, da »prejalsi slej tudi socialna demokracija bo primorana pečati se s slovansko idejo. Proletariat ne more na dolgo dopuščati, da bi kakor voditelji celih narodov nastopali v tej stvari le predstavitelji buržoazijskih strank. Današnje indiferentno prisostvovanje (s strani soc. demokracije) pri poskusih za slovansko zblizanje more imeti le pomen previdne reserve, nikakor pa ne principijelnega zavračanja slovanske ideje! Socializem ne more z njenim vresnitvenjem nič zgubiti, marveč le pridobiti«. — »V oni meri« — nadaljuje potem — »kakor bo napredovala zavednost duševne in kulturne

enote Slovanstva — in videli smo, kako najmočnejše tendencije današnjega napredka podpirajo ta proces — v isti meri se bo čim dalje več moglo govoriti o slovanskem socializmu mu kakor določenem in enotnem tipu. Značaj in čuvstvanje slovanskega plemena ne more ostati brez vpliva na razvoj socialističnega mišljenja v teh narodih, ravno tako, kakor se socializem pri glavnih kulturnih narodih dosedaj ni ubranil vplivov narodnega karakterja in temperamenta . . . Ako je Slovanstvo rasa bodočnosti, je že s tem označeno, kako važna vloga mu pripade na bodočem urejanju sveta, in s tem je tudi povedana zveza med slovansko idejo v njeni novi obliki in socializmom. Program novega Slovanstva določujejo za sedaj še buržoazijski liberalci; ali gotovo ni daleč doba, ko se na starem snu Kollára in Šafarika zamisli tudi socialna demokracija slovanskih narodov«.

Tako govorijo češki socialisti! Kakšna razlika med njimi in našimi socialisti demokraci, ki so proglasili praški kongres za — vseslovensko burko!

Narodnosocialistična stranka je sklicala na 17. t. m. zvečer shod z dnevnim redom: Demokracija in slovanstvo. Povabljeni so bili nanj tudi delegatje slovenskega shoda. Na shodu so govorili ruski in poljski delegatje. Ruski poslanci dume so pozdravljali udeležence imeru ruskega naroda in poudarjali važnost zedinjenja vseh Slovanov, kar bodi podlaga nepremagljivi slovanski moči. Ko so ruski govorniki končali, so bili bučno aplavdirani, vsi udeleženci so peli »Hej Slovani«, Rusi in Poljaki so vih-teli z robcami in se objemali.

H koncu bodi ponovno povedano, da se bavijo vsi nemški listi obširno s slovanskim kongresom, poudarjajo njega veliki pomen — ogrski listi pa kar trepetaje strahu pred slovansko bodočnostjo! Novoslovanstvo je postavljeno na realna tla; gospodarska in kulturna stremjenja nas združijo ter ystvarijo iz nas močan slovanski faktor, ki bo igral vlogo med najvažnejšimi v Evropi.

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

== „Treh mušketirjev“ ==

Francoski spisal:

== ALEXANDRE DUMAS. ==

(Dalje.)

— Da, to je kralj, pravi človek ter vstane. Bog blagoslovi Nj. Veličanstvo!

— Da, pravi tiho vodja, da, Bog blagoslovi Nj. Veličanstvo!

In vsem tem ljudem, ki so bili prišli sem srditi, se je izpremenila jeza v ljubezen, in prosili so blagoslova za kraljevo dete.

— Prijatelji, pravi nato Planchet, zahvalimo se sedaj kraljici in odidimo!

Vsi se priklonijo ter odidejo polagoma in brez hrupa, kakor so prišli. Planchet, ki je bil vstopil prvi, je odhajal zadnji.

Kraljica ga ustavi, rekoč?

— Kako se pišete, prijatelj?

Planchet se okrene ves začuden vsled tega vprašanja.

— Da, nadaljuje kraljica, ravno tako si štejem v čast, da sem vas nocoj vsprejela, kakor če bi bili kak princ, in zato želim vedeti vaše ime.

— Da, si misli Planchet, da bi ravnala z menoj kakor s kakim princem? Hvala lepa!

D' Artagnan se je tresel, da bo Planchet, zapeljan kakor krokar v basni, povedal svoje ime in da bo kraljica, če izve to ime, vedela, da je bil Planchet pri njem v službi.

— Milostljiva gospa, pravi Planchet spoštljivo, pišem se Dulaurier in sem vaš udani sluga.

— Hvala, gospod Dulaurier, pravi kraljica, in s čim se pečate?

— Milostljiva gospa, odvrne Planchet, prodajalec sukna sem v ulici Bourdonnais.

— To je vse, kar sem hotela vedeti, pravi kraljica; hvala lepa, gospod Dulaurier, čuli boste kmalu kaj o meni.

— E, tiho, tiho! zamrmra d' Artagnan ter stopi izza svojega zagrinjala, Planchet ni kak norec, in vidi se mu pač, da je vzgojen v dobri šoli!

Igralci tega čudnega prizora so si stali trenutek nasproti, ne da bi izpregovorili besedice: Kraljica pri vratih, d' Artagnan na pol še v svojem skrivališču, kralj naslonjen na komolec ter pripravljen, da se vrže nazaj v posteljo pri najmanjšem šumu, ki bi naznanjal, da se vrača ta množica nazaj; toda šum se ni bližal, temveč se je bolj in bolj oddaljeval ter slednjič čisto utihnil.

Kraljica se oddahne, d' Artagnan si obriše potno čelo, kralj skoči s svoje postelje, rekoč:

— Pojdimo!

V tem hipu se vrne Laporte.

— No, kaj je? vpraša kraljica.

— Milostljiva gospa, pravi strežaj, spremil sem jih do ograje; oznanili so vsem svojim tovarišem, da

so videli kralja in da je kraljica govorila z njimi, in sedaj odhajajo ponosni in zadovoljni.

— O, ničvredneži! zasepeče kraljica, drago poplačaj svojo predrznost, jaz jim zagotovim to!

Nato se obrne k d' Artagnanu, rekoč:

— Gospod, nocoj ste mi dali najboljše svete, kar sem jih dobila v svojem življenju: nadaljujte. Kaj naj storimo sedaj?

— Gospod Laporte, pravi d' Artagnan, oblecite do kraja Nj. Veličanstvo.

— Torej lahko odidemo? vpraša kraljica.

— Kadar boste hoteli, Veličanstvo; treba vam je samo oditi po skrivnih stopnjicah; jaz vas bom čakal pri vratih.

— Pojdite, gospod, pravi kraljica, jaz pridem za vami.

D' Artagnan odide; kočija je bila na svojem mestu, mušketir je sedel na njej.

D' Artagnan vzame sveženj, ki ga je dal Bernouinu, da ga ponese k mušketirju. Kakor se spominjamo, je bil v tem svežnju klobuk in plašč Gondyjevega kočijaža.

D' Artagnan obleče plašč in pokrije klobuk.

Mušketir stopi s kočijaževega sedeža.

— Gospod, pravi d' Artagnan, odrešit pojdeto sedaj svojega tovariša, ki varuje kočijaža. Zajašita oba konja, pojdita v ulico Tiquetonne, v hotel Cheverette, vzemita mojega konja in konja gospoda Vallona, osedlajta ju in opremita za vojno, potem ju odvedita na rokah iz Pariza v Cours-la-Reine. Če ne najdeto tam nikogar več, pojdita dalje v Saint-Germain. Vse to se vrši službeno.

Proti germanizaciji na Primorskem.

Interpelacija poslancev Matka Mandiča in tovarišev na ministra predsednika za vseskupno vlado.

Po poslednjem ljudskem štetju leta 1900. šteje prebivalstvo avstrijskega Primorja skupno 710.671 duš, od katerih je 356.580 Hrvatov in Slovencev, 334.152 Italijanov in 19.945 Nemcev. Prvobitnega prebivalstva ali avtohtonov, Slovanov in Italijanov, je torej skupno 690.732 duš, dočim je Nemcev, uradnikov in priseljencev, komaj 19.945.

Vzlic temu neznatnemu številu Nemcev v Primorju so zavzeli le-ti v ljudskem in srednjem šolstvu, c. kr. uradih in podjetjih velike trgovine in industrije takov položaj, da dan na dan in bolj in bolj stavlajo v nevarnost narodno življenje in sam obstanek ostalega prebivalstva onih treh pokrajin.

Za ne polnih 20.000 Nemcev obstoji v Primorju, imenoma: v Gorici, Trstu in Puli 6 nemških srednjih šol, t. j., gimnazij in realk. Razun tega imajo mnogo takih meščanskih in ljudskih šol, javnih in privatnih v omenjenih mestih, Opatiji in Šklednju. Tem in tolikim nemškim šolam v Trstu ne more biti drug namen, nego je v resnici ta, da se slovansko in italijansko prebivalstvo čim hitreje in tim laglje ponemči. Za to sta nam najboljši dokaz novoustanovljeni ljudski šoli v Opatiji in Šklednju, in namen, da se ustanovi nemška ljudska šola v Lovranu.

Osrednja učna uprava gre postopno in dosledno za tem, da se v Primorju ustanovi čim več nemških kolonij, ki odjemljejo deželi vedno več prvobitnega narodnega značaja in ki imajo to nalogo, da odpirajo germanstvu pot do Belta do Adrije.

V tem pogledu gre učni upravi posebno na roko ministerstvo za železnice, ki hoče z lepa in z grda germanizirati deželo in narod, preko katerih tečejo državne železnice na našem jugu.

Razun tega jej gredo na roko c. kr. javni uradi, katerim so predstojniki in drugi funkcionarji večinoma Nemci in ki v javnem in privatnem življenju povsodi širijo nemštvo.

Temu pomagajo razna državna in privatna, a od državne uprave podpirana podjetja, kakor n. pr. uprava avstrijskega Lloydja, velika industrijska in trgovska podjetja v Trstu, razne zdraviliščne komisije, rudniki, nemška šolska, podporna in politična društva itd.

Vse to so nepobitni dokazi za to, kako so toliko državne oblasti, kolikor društva in pojedinci napeli vse sile, da se naše Primorje germanizira čim prej.

O tem se piše javno in od strani Nemcev samih, ki smatrajo že sedaj te naše pokrajine za nemško posest.

Zato nam je nedavno tudi neki zelo resni in trezni dunajski list nudil jako jasen dokaz s sledečimi vestmi.

Piše namreč („Deutsches Volksblatt“ od 10. julija 1908.) pod naslovom „Neues Aufblühen des Deutschtums in Görz“: „Po otvorjenju karavanske železnice, ki je jadransko obal, posebno za Trst približala vsenemški jezikovni posesti (deutschem Sprachgebiete), začelja se tudi v prijaznem mestu Gorica razvijati novo nemško življenje. Nova nemška šola se razvija izvrstno, istotako je nemško društveno življenje v cvetju. Pripravlja se gradnja dvorane za telovadbo (Turnhalle) in nemško otroško zavetišče, ki brez dvoma postane v veliko podporo nemški šoli. Da se bi nemštvo v nekdanj nemški furianski markgrofiji blizalo zopet krasni bodočnosti!“

Na temelju tu izloženih dejstev stavlja podpisani do njegove prevzvišenosti gospoda ministra predsednika za skupno vlado vprašanje:

Smatra-li c. kr. vlada za svojo dolžnost, da zaustavi uradno germanizacijo slovanskega in italijanskega avtohtonega prebivalstva v Primorju, in da proti neuradni germanizaciji brani tamošnje prebivalstvo s tem, da se mu dajo v polni meri pogoji obstanka, dostojni kulturne države in zajamčeni z njenimi temeljnimi zakoni?!

Izmed laških poslancev so podpisali to interpelacijo: dr. Rizzi, Malfatti, Faidutti, Gentili, Delugan, Panizza, Conci, Bugatto.

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz Podgora. — Pred dobrimi štirinajstimi dnevi, na predvečer sv. Cirila in Metoda, se je hotelo tudi v Podgori praznovati ta na-

rodni praznik s pritrkavanjem zvonov. Od začetka ni pustil naš g. kurat Golob — kako je prišel do tega imena, ne vemo — pritrkavati. Slednjic se je udal, pristavil pa, naj se napravi vse kolikor mogoče kratko. V nedeljo se je pa tako pritrkavalo z zvonovi, da so se ljudje kar izpogledovali, češ, zakaj pa to. Odgovor: zato, ker je bila velika pojedina v farovžu. Naš kurat torej ceni višje pečene piščance kakor pa naša blagovestnika. Naj le pazi, da mu tla ne postanejo prevroča, ker zagotovimo mu, da v Podgori ne maramo za pečene golobe, še manj pa za take Golobe, ki nastopajo na tak način proti našima narodnima svetnikoma.

Iz kobariškega okraja.

Oleposvalno in pogozovalno društvo v Kobarižu priredi javno tombolo v soboto dne 15. avgusta t. l. s sledečimi dobitki: 1. amba: blago za žensko obleko; 2. terna: gnjat; 3. kvaterna: oralo; 4. činkvina: prašček; 5. tombola: enoletna junica. Začetek ob 3. uri popoldne. V slučaju slabega vremena se vrši tombola dne 16. avgusta. Čisti dobiček se porabi v olepsavo trga. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Iz tolminskega okraja.

S Ponikve, 19. julija. — V „Domoljubu“ mažejo naši klerikalci, da se še ni ustanovilo pri nas izobraževalno društvo; želeli pa je, da se isto kmalo ustanovi in sicer skupno za Ponikve in Št. Viško goro.

Na Št. Viški gori so že toliko izobraženi, da ne potrebujejo nikakega izobraževalnega društva s farško „žavbo“ pomazanega, za Ponikvah je pa drugo, tukaj bi krvavo potrebovali omenjeno društvo naši zabiti klerikalci. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah smo proslavljali zmago naše kulturne stranke s kresovi in streli, naši „izobraženi“ klerikalci so uprizorili pa „matjo muziko“ nam nasproti. Najbrže so „muzicirali“ v čast kosmatemu Kosmaču. Kde ruzgraja in upije po noči okoli kakor črna gavran, izvijajoč poštene naprednjake? Naši „izobraženi“ klerikalci. Kdo se največkrat oživini s strupenim alkoholom, se pretepa in luča kamenje in polena v svoje politične nasprotnike? Klerikalci!

Potreba, potreba je izobraževalnega društva našim duševnim revežem, toda n. na farški podlagi, kajti kar pride od te strani, ne izobrazuje, ampak vleče čimdalje bolj v temo. Kdor čita „Domoljub“, od tega ne smemo pričakovati izobrazbe. Naročajte si „Sočo“, „Slov. Narod“, „Svobodno Misel“ in druge znanstvene knjige, potem se boste izobrazili. „Domoljub“ naj bi se rabil na onem prostoru, ki se med olikanimi ljudmi ne imenuje.

Toča je precej hudo gospodarila v naši občini in glejte hudiča „namalanega“, prav nič ni ločila naprednjakov in klerikalcev, še več je popihala „svetim“ klerikalcem. — Vidi se, da je Bogu malo mar, kakšnega političnega mišljenja so naši izmučeni hribovski kmetje, ampak to je le krama rimskih lemenatarjev. No pa zdravi, gosp. urednik!

Iz Tolmina. — V našem trgu so napravili klerikalci korek naprej, pridobili so si namreč še enega generala v osebi poštarja Laha. Vsaka vojska, ki jo bo vodil Lah, bo gotovo zgnubljena, radi tega privoščimo iz srca stranki tega generala.

Ta poštarček — kakor se sam sebe naziva — hoče biti še več kot učen, če ravno je izdelal cele 4 normalke; pri vsaki priliki razpravlja o klerikalizmu, o katerem je tako poučen, kakor zajec o bobnu, in prodaja svoje neslanosti ter veže navadne otrebe. To mu sicer pustimo, pustili pa ne bomo, da bo zabavljal proti naprednjakom in delal nepotrebne zgage. Sedaj se jezi na neki dopis v „Edinosti“, ki ga je nekoliko okrcal in spravlja s tem dopisom v zvezo take osebe, katere se ne čutijo še tako ponižane, da bi temu učnjaku posvetile kak dopis. Ako bo pa ta človek še kaj „čenčaril“, se lahko zgodi, da mu zazvonijo na uho take vrste, katere mu ne bodo ljube in ki napravijo enkrat konec teh zgak. Gradiva imamo dovolj, črnila tudi.

Iščiga.

Domače vesti.

Poročilo o delovanju „Dijaške kuhinje“ v drugem tečaju š. l. 1907/8.

I. Denarni promet.

Vseh dohodkov do konca II. tečaja je bilo 3665'82 K. Od tega odpade na prvi tečaj 2253'62 K in na drugi 1412'20 K. Vseh stroškov je bilo 3220'78 K in sicer v prvem tečaju 1711'30 K in v drugem 1509'48 K. Na koncu II. tečaja je bilo torej 445'04 K čistega prebitka. Ta znesek se prinese na račun prihodnjega šolskega leta in bo nekako za prvo silo v jeseni. — Nabiralniki „Dijaške kuhinje“ so dali K 415'52 čistega dobička. Prispevki v živilih in v blagu so prihajali v drugem tečaju bolj poredkoma, ostalo pa je še iz zimskega tečaja nekaj zaloge (n. pr. krompirja in fižola), da se je izhajalo s to zalogo skoro do konca šolskega leta. — Oddalo se je v celem 7676 kosil (= 3775 + 3901) in 4978 večerij (= 2422 + 2556). Kosila so bila cenjena na 1743'22 kron (= 884'08 + 859'14 K) in večerje na 880'75 K (= 424'60 K + 456'15 K). Povprečno pride torej na jedno kosilo 23 vinarjev in na eno večerjo 17 vinarjev. Pri tem računu je že všteta plača za kuharico in postrežnico in darovana živila so uračunjena po dnevni tržni ceni.

II. Obiskovanje „Dijaške kuhinje“ in napredek dijakov.

Radi nepovoljnega napredka v I. polletju se je odpovedala hrana v „Dijaški kuhinji“ že meseca februarja petim učencem. Ostalo jih je torej 42; a v seji dne 11. majnika, po drugi mesečni konferenci na srednjih šolah, je bilo nadzorstvo primorano izključiti še štiri zanikerneže, pri katerih opetovano resno opominjanje ni hotelo izdati.

Ta strogost je dobrodejno vplivala na napredek in disciplino ostalih 38 gojencev; kajti s koncem šolskega leta so prinesli trije spričevalo z odliko, 33 prvega reda, le 2 sta propadla; a tudi izmed izključenih štirih srednješolcev sta se dva v zadnjem mesecu tako pridno učila, da sta s povoljnimi uspehom končala šolsko leto.

Dijaška kuhinja, ta nova ustvaritev trgovske zadruga, je torej že v prvem letu svojega obstanka rodila dober sad ter stem najlepše pokazala, da je potrebna in da je jej zagotovljena življenska moč, ako jej ostanejo zvesti sedanjci podporniki in jej pridobe še novih; kajti prihodnje leto obeta še večje število hrane iskajočih učencev in bode vsled tega terjalo tudi večje podpore.

Nadzorstvo.

Gospod dr. Ernest Doreani je odšel v Erlangen ter ne ordinira do 31. t. m.

RODOLJUBI! — Spominjajte se dijaške kuhinje! Nabirajte prispevke za dijaško kuhinjo!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je odposlal g. Izidor Kožlin iz Biljane nabrani znesek o priliki procesije na Vrhovlje med občinstvom in duhovščino za korminsko šolo 19 K 63 vin. Živio!

Bombe. — Torej bombe smo zaslužili pri goriških Lahih! Slovenci redijo Gorico, brez Slovencev Gorice ni, pravi prav ljudska pesem, ali za te Slovence je bila pripravljena 12. t. m. bomba. Ali je bila samo ona? Ali jih je bilo več? — Laški človek je nesel bombo ponoči po stranski ulici Formica. Kam jo je hotel nesti ponoči? Najbrže v Velodrom, kjer naj bi bila drugi dan napravila nesrečo. Goli slučaj je bil, da se je preprečila nesreča. Lah, ki je nesel bombo po ulici Formica, gotovo ni pričakoval tam redarske patrolje, toda ko se je približala, ali kakor drugi pravijo, ko se je zapletel v spor z nekimi vojaki, je odložil v ozki ulici svoj ovitek hitro na pol odprto prtilično okno ter se potem izmuznil iz žginil. Poneže je baje zopet prišel po bombo, pa je ni več našel, ker jo je bil pobral med tem časom že neki slovenski krojaški pomočnik, ki stanuje v sobi, na katere oknu je bila položena bomba. Torej bomba ni mogla doseči svojega

namena. Ali ne vedo vojaki nič povedati ali morda straže, kakšen je bil tisti človek?

Torej bombe za Slovence! In sicer prav nevarne, napravljene iz posebno hudega razstreliva, iz živega srebra, smodnika, kamenja, dolge 20 cm — take bombe so po mnenju goriških laških banditov prave bombe za Slovence! Ne več palice-žilavke in ostro kamenje, ampak bombe, prave pravcate bombe najnevarnejše vrste! To nam dajejo za plačilo. Bombe pokajo na Ruskem proti ljudskim tiranom, mečejo jih pod vozove obsovražanih vladarjev, porabljaajo jih tam, kjer hočejo doseči kaj velikega in posebnega v investne namene — toda tu pri nas je nagnalo goriške Lahe do bomb le skrajno narodno sovraštvo. To sovraštvo je tako veliko, da se ne straši seči celo po bombah ter jih pripraviti proti Slovincem. Da je bila ona bomba namenjena v to, da napravi nesrečo med Slovenci 12. t. m., tega pač menda ne bo nihče tajil! Niti „Corriere“ ne! Razmere v Gorici so torej tako podivjane, da nas Lahji na naših tleh v naši Gorici čakajo z bombami. Ali bomo še redili take podivjance, da o prvi prihodnji priliki zopet pridejo z bombami nad nas?!

Sedaj pa tudi umejemo, zakaj so se bili tako poskrili na nedeljo 12. t. m. razni laški banditje! To je moralo iti kakor blisk po njihovih vrstah, kaj se je zgodilo ponoči, in prestrašeni so se poskrili. Bil je mir.

Odkod pa je bila bomba? Ali so jo dobili iz Trsta ali iz bližnjega Vidma, kamor hodijo „osla tepst“, ali pa jih imajo celo morda že dlje časa v Gorici? Kdo to ve? Teško, če se bo dalo dognati, odkod je bila bomba in kdo jo je nesel po ulici Formica. Pa tudi če se ne da dognati, dejstvo stoji nam pred očmi, da je naraslo sovraštvo Lahov v Gorici do Slovencev tako, da so pripravljani dajati duška temu sovraštvu z — bombami!

Slovenci! Kaj naj storimo nato? Pač le to, da se ogiblujemo nevarnih laških elementov, katerih je povsodi dosti v Gorici, da jim damo čutiti svojo moč ter se okrepimo tako, da bodo stali mičkani pred nami, na kar jim samo ob sebi preide veselje do bomb.

Proč od petardičev in bombičev, proč od naših najstrupenejših sovražnikov — delajmo sami zase, glejmo sami nase! To bo pravi odgovor vsem petardičem in bombičem.

„Vsekmetski shod“ se je vršil v nedeljo v Štanjelu na Krasu. Zbralo se je okoli 1500 kmetov, mnogo iz Istre, prišli so poslanci: Gregorin, oba Štreklja, Obljubek, dr. Franko in govorilo se je po vspredu o raznih kmeta se posebno tičočih rečeh. Navzoč je bil tudi sezanski okrajni glavar. — (Kmetško gibanje je le pozdravljati, toda take kmetske shode, ki imajo biti, kakor je trdil pripravljalni odbor, le kmetski in nadstrankarski, treba previdno sklicevati ter stopiti v zvezo z vsemi faktorji, ki prihajajo tu v poštev. Za sedaj se ni tako postopalo; naj se postopa torej v bodoče tako pa v resnično dobro kmetskega ljudstva!)

Mermolja je govoril o zahtevi, da se užitnina na pivo in druge v tovarnah izdelane pijače zviša. Rekel je med drugim, da se moramo začeti družiti vsaj na gospodarskem polju. Zaha. a se raznih reform in rešitev kmetskega ljudstva, posebno pazno treba obravnavati vprašanju pomanjkanja delavcev. Predsednik shoda Alfonz Grmek iz Avberja je govoril o zahtevi, naj da država bednemu ljudstvu zasluzka z raznimi javnimi deli. Oglasili so se še drugi govorniki in na koncu so bile sprejete razne resolucije.

Premeščen je aspirant državnih železnic Rajko Beslan iz Gorice v Kranj.

„Corriere“ ni vedel v soboto čisto nič povedati o bombi, ki je bila najdena v ulici Formica. Pripovedoval je o neki petardi, ki je počila nekje na Francoskem, toda o bombi iz ulice Formica ni bilo v „Corriere“ ne duha ne sluha. Lažnjivi „Corriere“ morda poreče celo, da je sploh ni bilo — saj je dva dni poprej tako strašno pihal kakor strupen gad radi bombe, o kateri seveda takrat ni čisto nič vedel! Značilno je, da tudi katoliška „L'Eco“ čisto nič ne ve o bombi!!!

Županom v Kojškem je bil izvoljen danes g. Fran Obljubek, dosedanji župan in deželni poslanec.

Dva nevarna tatu je prijela policija v Gorici. Pišeta se Valentin Kristan iz Vojščiće, 26 let star, in Filip Tavčar iz Ivanigrada, 21 let star. Pri njih so našli razno orodje, katero sta rabila pri tatvinah. V neki stranski ulici ob Tekališču so bila vrata odprta: ponočni čuvaj je slutil tatove, in redar Humar je šel s svojim tovarišem iskat jih. Skriča sta se tam v bližini na travniku, na kar sta prijela oba tatova. Oba sta bila že večkrat kaznovana.

Ponočni razgrajči in pretopači so posebno živi v nedeljskih večerih v Gorici. V ulici Vogel so neki razgrajči tako kričali, da so zbudili vojake in druge, ki so zahtevali mir. Prišlo je celo do tega, da so razgrajči metali kamenje na okna v vojake, na kar so ti skočili na cesto ter pregnali kričalce. — V ulici Macello je prišlo do spopada med fanti in vojaki. Ranjen je bil na nogi mesar Iv. Lutman. — V ulici Municipio je bil pretep med vojaki, in sicer planinci ter topničarji. Nekaj planincev je polovila vojaška patrolja.

V gorško bolnišnico so pripeljali iz Boh. Bistrice 14-letnega Jos. Bucika iz Bleda, ki se uči pri nekem tamkajšnjem vozarju. Deček je rezal les ter si pri tem odrezal 3 prste na roki.

S senka je padel na Vitovljah 6-letni Peter Remčev ter si zlomil desno roko. Pripegljali so ga v gorško bolnišnico.

Zgubljen. — Neka gospa je zgubila malo zlato uro z verižico od Morellijeve ulice do trgovine Hedžet & Koritnik. Kdor jo je našel, naj jo prinese v naše upravnistvo, kjer dobi dobro nagrado.

Kupujte vžgalice družbe sv. Cirila in Metoda — To je še toliko večja dožnost, odkar so pristrasili klerikalci na dan s svojimi „kato-liskimi“ vžgalicami, katerih dobiček ne pojde res za obmejne Slovence, ampak v klerikalne namene. Te vžgalice so narejene nalašč za to, da bi se škodovalo družbi sv. Cirila in Metoda. Družba pa ne sme trpeti škode, zato kupujmo vžgalice družbe sv. Cirila in Metoda ter ogibajmo se vžgalic klerikalne stranke, v politične namene pripravljenih.

Opozarjamo na koncert pri „Jelenu“, ki se vrši jutri zvečer ob 8^{1/2}.

Zveza narodnih društev.

Kolesarsko društvo „Gorica“ vrši svojo prijetno dolžnost ter se uljudno zahvaljuje vsem onim, ki so pripomogli, da je kolesarska slavnost dne 12. t. m. tako sijajno uspela. Posebno se zahvaljuje gg. zdravnikom dr. E. Dereani in dr. B. Piki, ki sta bila pri dirki na razpolago z zdravniško pomočjo; dalje gospodu G. Gorup kot lastniku velodroma za prepustitev prostora, sl. časopisju za objave, velec. gospem in gospicam, ki so sodelovale z razprodajo jedil in pišč v narodnih paviljnih, dalje članom jurije, gospodom, ki so z veliko vnemo oskrbovali razprodajo vstopnic in srečk, g. A. Draščeku za jako okusno okrašenje prostora, gg. sotrudnikom pri šaljivi pošti, prireditvi muzeja in menažerije ter vsem ostalim gospodom, ki so šli neposredno odboru in veselilnemu odseku na roko. Istotako se pristrčno zahvaljuje dirkačem in pešcem ter vsem udeležencem slavnosti ter svojim kolesarskim gostom iz Trsta, iz Kranjske, Goriske, Vipavske doline, Krasa, iz Brd in s Tolminskega. Istotako se zahvaljujemo raznim društvom, ki so s svojo navzočnostjo povzdignila veličastnost cele prireditve. Vsem, ki so pripomogli, da je slavnost tako častno in veličastno uspela, bodi izrečena tem potom najiskrenejša zahvala.

Za kolesarsko društvo „Gorica“: Drufovska Rudolf t. č. predsednik, Josip Kuštrin t. č. tajnik.

Kolesarsko društvo „Gorica“ vabi svoje člane ter prijatelje društva k izletu, katerega priredi v soboto dne 25. julija t. l. v Idrijo (Notranjsko). — Zbirališče v soboto dne 25. julija ob 11^{1/2}, uri zvečer v kavarni „Central“ in gostilna Molar na Senenskem trgu. Odhod iz Gorice ob polnoči z vlakom državne železnice do Sv. Lucije. — Društvo je preskrbelo dovoljenje za ogled znamenitega rudnika. — Oprava kolesarska. — Rednika: Edvard Rusjan in Alojzij Drašček. — Gg. člani so vljudno naproseni, da se izleta v največjem

število udeležbe, ker se mudi obenem lepa prilika za ogled znamenitega rudnika. Zdravo! Odbor.

Kolesarsko društvo „Gorica“ si šteje v prijetno dolžnost zahvaliti se gospodu Jos. Molarju, gostilničarju na Senenskem trgu, za podarjenih K 20.— v prid društvene blagajne. Srčna hvala! Odbor.

Braino in pevsko društvo „Kras“ v Opatjamselu vabi k veselici katero priredi v nedeljo dne 26. julija t. l. Vstopred: 1. „Domovini“, godba. 2. Pozdrav predsednika. 3. „V mraku“, godba. 4. „Slava delu“, poje domači moški zbor. 5. Volarič: „Venec slovanških pesmi“, godba. 6. Novak: „Jadranske vile“, poje moški zbor bralnega in pevskega društva iz St. Andreža. 7. „Zora“ godba. 8. Volarič: „Venec slovanških pesmi“, udarja tamburaški zbor iz St. Andreža. 9. „Hej Slovani“, godba. 10. A. Remec: „Oj djevojka“, poje društvo „Ipava“ iz Mirna. 11. „Spoved“, godba. 12. „Črna paradna straža“, proizvajata društvo „Nada“ iz Sovodnj. 13. „Po jezeru“, godba. 14. Vilhar: „Bojna pjesma“, poje domači pevski zbor. 15. „Slovenec i Hrvat“, godba. 16. „Novoporečeni“, koloigra v enem dejanju. Začetek točno ob 3^{1/2}, pop. Vstopnina k veselici 40 v, sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin. Po veselici ples 7 komadov 1 krono, posamezni listki 20 vinarjev. V slučaju slabega vremena se vrši veselica prihodnjo nedeljo. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Narodno izobraževalno društvo za Rožno-dolino-Starogoro priredi dne 2. avgusta prosto zabavo z javnim plesom, čegar čisti dobiček je namenjen v nabavo novega društvenega harmonija.

Spominjajte se privseh prilika tudi prepotrebne Z. N. D., ki skrbi za izobrazbo ljudstval

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Vinsko vprašanje.

Izredno dobra vinska letina preteklega leta v naših krajih in nepovoljna na Štajerskem in Niževavstrijskem dala nam je nado, da dobimo vendar lep izkupiček za naš vinski pridelek in da si kaj opomoremo, posebno tam, kjer nas je suša tepla. Ali žal ta pričakovanja se niso izpolnila.

Vino, ki je slo eb trgatvi po razmeroma nizkih cenah, je do Janos še bolj padlo v ceni in marsikateri posestnik si ne ve pomagati: ali naj proda vino po K 8.— ceneje kot za časa trgatve, kar pomenja resnične izgube K 13—14 na hl, ali naj čaka, da se ga usmili usoda in mu pride rešitev v osebi kakšnega kupca, ki bi bil pripravljen njegovo vinsko kapljico pošteno t. j. po vrednosti plačati. —

Najhuje pri tem je, da je še zelo mnogo vinogradnikov v deželi, ki imajo če ne vse, pa vsaj velik del pridelka v kleti.

Obil in lep zarod v vinogradu, ki mu obljubuje tudi letos prav ugodno trgatve, ga ne veseli, ker ga skrbi misel, kam naj shrani novi pridelek, ko se starega ni oddal.

Razven tega pa so mu drugi letošnji pičli pridelki tako malo doprinesli, da komaj kuje vsakdanje potrebe in večkrat mu še za to nedostaja denarja in se mora zadolžiti, kar danes pri tej gospodarski mizeriji ni lahko.

Ni torej čuda, ako se po vsej deželi vidi nekako gibanje, ki stremi za tem, dobiti odtok za naše vino. Vsak skuša po svoji moči k ugodni rešitvi tega vprašanja pripomoči. Kot glavnega krivca v tej vinski krizi se smatra pivo, katero treba visoko obdačiti. Prav! Ali s tem gotovo ne bodemo na boljšem, ker prvič je malo verjetno, da radi tega stopi vživanje vina na mesto piva in drugič se na splošno naše narodno gospodarstvo ne zboljša, če sami večji del vina v deželi popijemo.

Upeljava piva v naše kraje je imela spočetka tudi svoje težkoče in sicer velike, čeprav je bilo pivo vedno po ceni. In glavna težkoča je bila ta, da se je točilo pivo redkokje pravilno. Šele ko se je vpeljal povsodi led in priprave za ogljenjevo kislino, ko je torej v resnici pivo zadobilo pravi, prijetni okus in postalo vsled svoje kakovosti izborno hladilo v vročem poletnem času, šele tedaj si je zagotovilo trg in postalo prepotrebna pijača.

Vsi štrajki, vse navdušenje in tudi davki (ki pa ne bodo gotovo nikoli prav visoki) ne odpravijo, pa tudi ne omejijo vporabe piva,

ker vino, kakor ga točimo danes, ne more nadomestovati piva.

Le pogledjmo, kako se toči dandanes pri nas vino. Isto ima po navadi več hib, ki so posledice slabega kletarenja: nima lepe barve in ni popolnoma čisto, večkrat nima pravega prijetne v duha ali ima celo slab duh, po večini pa se streže vino gorko, t. j. z značno temperaturo 20.—24 stopinj. In to bodi hladilo? —

Zato je upati, da dosežemo ugoden in trajen uspeh v boju proti pivu in da zagotovo odtok našemu vinu s tem, da:

1. skrbimo in vpeljemo dobro kletarenje vina in da pridelamo iz zlatnega grozdja res zlahno kapljico;

1. dosežemo pri krčmarjih in sploh v vseh vinotočih, da se dobro vino in v hladnem stanju toči, kar se da doseči, ako se hrani gotova množina v ledu pri pivu, če ne naj bodo pa vsaj na razpolago razne vode, ki naj se hranijo na ledu;

3. se združimo v krepko izvozno organizacijo kot je n. pr. sedanje „Goriško vinarstvo“, ki lepo napreduje; taka zadruga naj pribori s sposobnimi potovalci sever, kjer primanjkuje vina;

4. zahtevamo od vlade, da v varstvo vinogradniških interesov nemudoma imenuje vinarske nadzornike, ki naj zabranijo ponarejanje vina v velikem, ker je v resnici ravno ta industrija glavni vzrok, da ni mogoče pristni pridelek oddati.

Saj to množino vina, ki pridelamo v Avstriji od vinogradov, bi vže lepo z lahkoto v državi spili ali kakor rečeno: s popolnim pridelekom, oživimo vinsko trgovino, katere sedaj nimamo in zabranimo izdelovanje umetnega in ponarejenega vina in vspeh ne izostane. Zatorej na delo! Più fatti e meno parole.

K.

Trgovsko-obrtno društvo za Gorisko opozarja na izlet v Prago, ki bo dne 8. avgusta t. l. Čas za priglasitev je do 25. t. m. Kdor le more, naj pohiti na razstavo. Troški bodo majhni, dobiček pa velik zlasti za obrtnika.

Konec streljanja zoper točo. — Vojno ministerstvo je odločilo, da ne dobe vinogradniki več smodnika za znižano ceno. Leta 1895. so streljali v Slovenski Bistrici prvič proti toči. Skazalo se je, da streljanje ne pomaga. Meteorološki kongres v Gradcu se je izrekel tudi v tem smislu. V Nižji Avstriji je streljanje proti toči že delj časa prepovedano.

Politični pregled.

Hrvatski ban Rauch je bil napravil izlet v Knin v Dalmaciji. Kninjani so mu napravili pošteno demonstracijo. Radi tega je bilo že več Kninjanov obsojenih, vrhu vsega je pa vlada še razpustila kninski občinski zastop! — Če misli, da reši po taki poti političnega pustolovca Raucha, se jako vara.

Nasi, bivši laški naučni minister, ki je bil obsojen radi poneverjenja na več mesecev ječe, je v Trapani zopet izvoljen za državnega poslanca. Od 3000 glasov jih je dobil 2866.

Razne vesti.

Lloydov parnik „Praga“ je bil v nedeljo v Trstu slovesno izročten prometu. Navzoč je bil tudi župan iz Prage dr. Groš na čelu mestne deputacije, trgovinski minister dr. Fiedler itd.

Katehet iz Milj pri Trstu pred Koprsko sodnijo. — 40 letni katehet M. Mazzarini je učil veronauk dekleta v šoli v Miljah. Dovoljeval si je z dekleti v šoli in doma marsikaj nedovoljenega, tako da se je pokazalo, da je ostudnež. Razprava se je vršila v soboto, pa je pranešena na današnji dan.

Narodna delavska organizacija v Trstu je sklenila napraviti konsumno zadrugo za svoje člane. Ustanovni shod bo v kratkem.

Umril je v kopalšču Nauheim ruski admiral Rožestvenskij vsled srčne bolezni, katero je dobil v nesrečni bitki pri Cašimi.

Čehl kot vzgled. — V neki vasi na Češkem je samo nemška šola. Zato so ostali otroci čeških roditeljev doma. Okrojni šolski svet je dotične stariše naznanil. Ti so izjavili, da ne pustje potujčiti svojih otrok in da jih poučujejo zato doma. Zdaj je češki deželni šolski svet določil, da se smejo otroci doma učiti, morajo le napraviti na koncu leta izpit v češkem jeziku.

Dranajst največjih pridobitev v devetnajstem stoletju — to vprašanje se stavi „Petit Journal“, najbolj razširjen list na Francoskom, svojim čitateljem. 403.657 odgovorov je došlo in od teh je dobila lokomotiva 275.197 glasov, krompir 273.655, cepljenje koz 247.227, zdravljenje steklosti 242.837, sladkor 191.706, električni brzojav 170.018, kemična užigalica 165.180, parni kotel 164.067, telefon 145.185, petrolej 144.883, šivalni stroj 131.575 in milo 117.817. Kdor je vpsal v tej vrsti naštetje pridobitve, dobi lepo hišo v dar.

Predsednikom avstrijskega Lloydja je imenovan člen gosposke zbornice grof Karol Stürgkh.

O nevihtah in povodnih zadnjih dnij poročajo iz Rusije, kjer so vibarji v dveh gubernijah napravili velikansko škodo; železnice so močno poškodovane. — Mnogo škode so napravili viharji tudi po Italiji.

Proda se harmonij

amerikanske vrste.

● Cena kron 150 ●

Več se izve pri gosp. Iv. Kacinu, organistu v Komnu.

Kupi se nov ali pa dobro ohranjen harmonij.

Ponudbe je pošiljati na „Kmetijsko in izobraževalno društvo v Lokovecu“.

Enonadstropna hiša

v Podgori pri Gorici h. št. 265

blizu tovarne in župne cerkve, z lepim vrtom, jako pripravna za upokojenega uradnika, se proda iz proste roke po zmerni ceni. Zahteva se samo nekaj nad polovico kupnine, drugo se lahko plačuje na leto.

Cenjeni dopisi se prosijo pod naslovom: Ivan Grad, posestnik v Gor. Kašlju, h. št. 25, pošta D. M. Polje pri Ljubljani.

Dr. E. Volčič v Novem mestu

(Rudolfovo :: Kranjsko)

je uredil in izdal:

1. Civilno-pravdni red in sodni pravilnik

z drugimi civilno-pravdnimi zakoni. — Knjiga je popoln zbornik pravil označene vrste; koncem tvarine je obširno stvarno kazalo v slovenskem in hrvaškem jeziku. — Obseg XII. in 909 strani; cena vezani knjigi 8 K. poštnina 55 v.

2. Odvetniška tarifa

določila v slovenskem in hrvaškem jeziku pred sodišči; sodne pristojbine. Obseg 75 strani (20 tabel); cena 1 K 80 v. — Knjigi se dobivate v „Slovenski knjigarni, A. Gabršček v Gorici.“

Anton Jerkič

edini odlikovani fotografski zavod za moderno fotografovanje in slikarstvo

Gorica, Gosposka ul. 7

elektrofotografski

ZAVOD

Test, Via delle Poste 10, I. nadstr.

Posnemanje izključno pri čarobni električni razsvetljavi s pomočjo svetilke „Jupiter“ do 9. ure zvečer. Svetlovna novost.

Cenar prihrani, kdor kupi izdeljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,
v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbero pohištva vseh slogov za
vsak stan, priprostega in naj-
finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.
Lastna delavnica
za tapcirano pohištvo.
Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa,
podobe na sipe in platno, ogleđala,
zima in platno.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje.

Hôtel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tučce od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljisce. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Cenj. dame in gospodje -- pozor!

Imate e šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko »Original-Viktoria« in najboljšega izdelka.

Po dolgoletnih skušnjah sva se prepričala da ostane »Original« le najboljši.

Original-Viktoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezšumno.

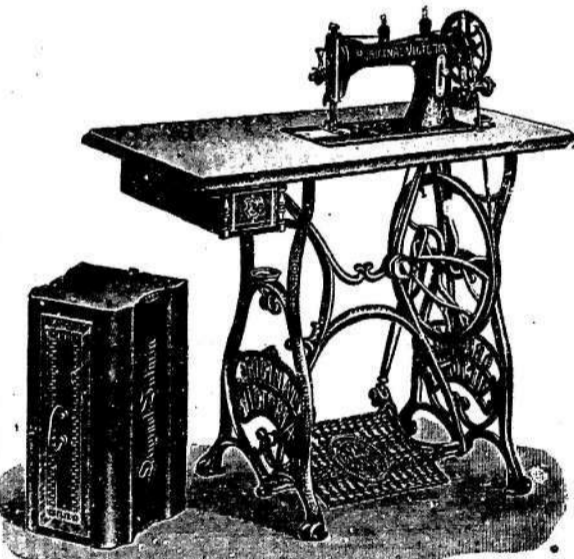
Original-Viktoria stroji so nepre- kostljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpri- pravnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrđka stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najbo- ljši izde- lek vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat si pred nakupom »Original-Viktoria stroje.

Edina zaloga »Original-Viktoria« trojev in drugih šivalnih strojev, dvočoles »Fack«, orežja, municije in vseh lovskih p- rav pri tvrđki

KERŠEVANI & ČUK - GORICA

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.

Josip Rován

komisijsko & agencijsko podjetje v Gorici

Stolni trg št. 9.

Priporoča slavn. občinstvu in trgovcem iz mesta in dežele svojo zalogo izbornih mlevskih izdelkov W. Jochmann-ovega valjčnega mlina iz Ajdovščine. Zastopstvo in zalogo slovečih ilirskih testenin iz »Prve kranjske tvornice Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici«.

Zalogo umetnega in naravnega ledu na debelo in drobno.

Pri tej priliki uljudno opozarja slav. občinstvo da posluje tudi v zavarovalni stroki in zastopa prvovrstne zavarovalne zavode:

„Prvo češko na življenje iz Prage“, „Croatia“ iz Zagreba proti požaru, „Elementar“ iz Dunaja zoper neznoda.

Blago pošilja se franko vse železniške postaje. Ceniki in po- jasnila brezplačno. Cene in tarifi vseskozi konkurenčni. Postrežba v vsakem obziru solidna in točna.

C. kr.

dvorni založniki

CHRISTOFLE & Co Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznana težko posrebrnjeno najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone gospodinjstvo itd.

Christofle & Co. Dunaj I. Opernring 5 (Heinrichshof).

Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupcih. — Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki svojo tovarniško znamko in ime Christofle.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun pošne hranilnice št. 837.315.

V skupni seji načelstva in nadzorstva z dne 5. decembra 1907. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadržnikom na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1907. s 6%.

Stanje 31. dec. 1907.: Zadržnikov 1867 z deleži v znesku 99.684 kron. — Hranilne vloge: 1.706.550-77. Posojila: 1.699.186-77. — Reservni zaklad: 85.954-35. — Vrednost hiš: 112.328.—

Slovenci, kupujte užigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Goriška tovarna mila A. Gabršček.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: **Caprasole - Koza s solncem.** Poskusite in sodite! Svoji k svojim!